

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro
Operator de date cu caracter personal nr. 11375

**HOTĂRÂREA NR. 118
din data de 30.03.2011**

Dosar nr.: 156/2010

Petiția nr.: 3346/28.04.2010

Petent: I R A

Reclamat: A I - Președinte Sindicatul „Dreptatea”

Obiect: Neacordarea ajutorului social pentru căsătorie.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților.

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului:

I.1.1. I R A , cu domiciliul în

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului:

I.2.1. A I - Președinte Sindicatul „Dreptatea” cu sediul în Localitatea Nădlac, Str. 1 Decembrie, Nr. 2, județ Arad.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petentul pune în vedere faptul că, președintele Sindicatului „Dreptatea” refuză să platească ajutorul social, din fondul sindicatului din care face parte, pentru membrii de sindicat, conform Regulamentului organizației sindicale.

III. Procedura de citare

3.1. Părțile au fost citate prin adresele nr. 3626/06.05.2010, 3627/06.05.2010.

3.2. La termenul de audieri stabilit pentru data de 10.06.2010, părțile nu au fost prezente.

3.3. Având în vedere solicitarea petentului de mediere, prin adresa nr. 5633/13.07.2010, C.N.C.D solicită acordul reclamatului în ceea ce privește medierea părților din dosar. Reclamatul nu răspunde la această solicitare.

3.4. Prin adresa nr. 7115 din data de 13.09.2010, petentul solicită constatarea faptei de discriminare și emiterea unei hotărâri în acest sens.

IV. Susținerile părților

IV.1. Susținerile petentului

4.1.1. Petentul susține că, după căsătoria intervenită între el și I Ș , din 13.09.2008, a depus cerere de acordare a ajutorului social, pentru ambii soți.

ajutor social prevăzut de regulamentul sindicatului din care aceștia fac parte, care stipulează că se va acorda pentru căsătoria unui membru de sindicat. În urma acestei cereri, este plătită doar suma de 500 de ron, pentru dânsul, președintele sindicatului motivând că doar unul dintre ei au dreptul la acest ajutor.

4.1.2. În data de **25.03.2009** a avut loc adunarea generală a organizației sindicale, la care, printre altele, s-a votat noul comitet de conducere și s-a aprobat ca ajutoarele materiale să fie acordate pe eveniment și pe persoană, respectiv dacă sunt parte la eveniment doi sindicaliști, aceștia să primească ambii ajutor, în baza cererii care se depune în 30 de zile de la eveniment, însoțite de documente justificative.

4.1.3. Ultima cerere a fost depusă în data de 24.03.2010 prin care doamna I. Ș. aduce argumente în favoarea solicitării sale și solicită un răspuns oficial, scris, motivat prin documente justificative, prin care să îi fie explicate motivele pentru care nu a primit ajutorul solicitat în valoare de 500 de lei. Acestei cereri s-a atașat și extrasul din corespondența electronică a doamnei I. Ș. cu președintele Sindicatului Public Arad, în care acesta concluzionează că solicitarea doamnei este justificată și consideră că ar trebui să primească banii respectivi. La niciuna din cereri, doamna Iaroș nu a primit un răspuns scris.

4.1.4. În data de **12.04.2010** a avut loc adunarea generală a Sindicatului Dreptatea a salariaților Primăriei orașului Nădlac la care s-a discutat și despre problema doamnei I. Ș. Petentul susține că după această ședință, reclamatul în cele din urmă a concluzionat că va plăti această restanță neachitată doamnei I. Ș. iar în data de **20.04.2010** la întrebarea petentului când se va produce plata, răspunsul a fost că nu se va mai face plata.

4.1.5. Petentul susține ca președintele sindicatului, dl. A. I. a motivat acest fapt pe următoarele considerente: conform regulamentului sindicatului „Dreptatea” în vigoare la momentul căsătoriei dintre petent și soția acestuia, ajutorul se acordă pe eveniment, nu ambilor soți; evenimentul constă, este probat, prin certificatul de căsătorie; solicitarea nu a fost depusă la timp. Cu privire la aceste aspecte, petentul susține că actele justificative au fost depuse la timp, deoarece conform procesului verbal al Adunării Generale a Sindicatului din data de 04.06.2008, nu este stipulat nici un termen de depunere a cererii.

4.1.6. Prin adresa nr.7115/13.09.2010, petentul considera ca au fost încălcate dispozițiile art.7 alin.1 lit. h din Legea nr. 202 din 19.04.2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între bărbați și femei, criteriul invocat de petent pentru tratamentul discriminatoriu fiind „criteriul genului și/orice alt criteriu...”, solicitând constatarea faptei de discriminare.

IV.2. Susținerile părții reclamate

4.2.1. Partea reclamată nu formulează un punct de vedere în ceea ce privește aspectele sesizate de către domnul I. R. A. Acesta depune doar procesul verbal încheiat la ședința din data de 25.03.2009 a adunării generale a organizației sindicale.

4.2.2. Din procesul verbal depus la dosar, reiese faptul că adunarea generală a aprobat ca aceste ajutoare materiale să fie acordate pe eveniment și pe

persoană, respectiv dacă sunt parte la eveniment doi sindicalişti să primească ambii ajutor, în baza cererii care se depune în termen de 30 zile de la eveniment, însoţită de documente justificative.

V. Motivele de fapt şi de drept

5.1. În fapt, Colegiul Director al CNCD este sesizat de către petent, cu privire la comportamentul discriminatoriu al Preşedintelui Sindicatului din care face parte, faţă de soţia acestuia, deasemenea membru de sindicat, prin neacordarea ajutorului social, prevăzut de regulamentul organizaţiei, pentru căsătoria unui membru al sindicatului.

5.2. Astfel, conform Procesului Verbal de Şedinţă pentru Adunarea Generală a Sindicatului „Dreptatea” al salariaţilor din cadrul Primăriei oraşului Nădlac, din data de **04.06.2008**, se va acorda ajutor social, din fondurile sindicatului, pentru **căsătoria unui membru de sindicat**, în cunatum de 500 de ron.

5.3. În data de **13.09.2008**, conform certificatului de căsătorie depus la dosarul cauzei, intervine căsătoria între petent şi soţia acestui I Ş

5.4. Subsecvent acestui act, conform susţinerilor petetului, în data de **24.03.2009** acesta depune cerere de acordare a ajutorului social, pentru ambii soţi. În urma acestei cereri, îi este plătită doar suma de 500 de ron, pentru dânsul.

5.5. Conform procesului verbal de şedinţă al Adunării Generale a Sindicatului în cauză, din data de **25.03.2009**, se hotărăşte ca în situaţia în care doi membri ai sindicatului se căsătoresc, **fiecare** dintre aceştia să beneficieze de ajutorul social prevăzut de regulament, aceştia urmând a depune cererea într-un termen de 30 de zile de la eveniment

5.6. Petenţii revin cu numeroase cereri de acordare a ajutorului social pentru I Ş , pentru căsătoria acesteia cu I R A din data de 13.09.2008, respectiv în data de 08.07.2009, 14.12.2009 ultima cerere fiind depusă în data de 24.03.2010, cereri la care aceştia nu au primit nici un răspuns scris.

5.7. În drept, Colegiul Director reţine dispoziţiile **Convenţiei Europene a Drepturilor Omului**, care la **art.14** dispune că *”Exercitarea drepturilor şi libertăţilor recunoscute de prezenta convenţie, trebuie să fie asigurată fără nici un fel de deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine naţională sau socială, apartenenţă la o minoritate naţională, avere, naştere sau orice altă situaţie.”*

5.8. Protocolul nr.12 la Convenţia Europeană a Drepturilor Omului, care la **art.1** dispune interzicerea generală a discriminării, respectiv **paragraful 1** *”Exercitarea oricărui drept prevazut de lege trebuie să fie asigurată fără nici un fel de discriminare bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine naţională sau socială, apartenenţă la o minoritate naţională, avere, naştere sau orice altă situaţie”* şi **paragraful 2** *”Nimeni nu va fi discriminat de o autoritate publică, pe baza oricăruia dintre motivele menţionate la paragraful 1 ”.*

5.9. Conform definiţiei discriminării, dată de O.G. 137/2000 care la art.2 alin.1 prezintă **condiţiile generale ale faptelor de discriminare**, putem considera o faptă ca fiind discriminatorie, dacă suntem în prezenţa unei *diferenţe, bazată pe*

un criteriu, ce aduce atingere unui drept prevăzut de normele legale interne și internaționale, fără să existe o justificare obiectivă în ce privește respectiva diferențiere.

5.10. Astfel, o faptă poate fi considerată discriminatorie, dacă aduce atingere unui drept, oricare dintre cele prevăzute și garantate de tratatele internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională, **dupa cum dispune și O.G. 137/2000, care la art.1 alin.2 prevede că "Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării, sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi:"; art.2 alin.1 "..... restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege,"**, precum și **Protocolul nr.12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art.1 alin.1 "Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege,"**.

5.11. Analizând faptele expuse în petiție, Colegiul Director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care legat de **art.14** din Convenție, privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, atunci când se **induc distincții între situații analoage și comparabile, fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă**. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă, *"trebuie stabilit că persoane aflate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă"* (vezi CEDO, 18.02.1991, Fredin vs. Suedia, paragraf 60; 23.06.1993, Hoffman vs. Austria, paragraf 31; 28.09.1995 Spadea și Scalabrino vs. Italia).

5.12. În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat *principiul Egalității* ca unul dintre principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, principiul egalității **excluce ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv** (vezi Sermide Spa vs. Cassa Conguaglio Zuchero and Others, cauza 106/83, 1984 ECR 4209, paragraf 28; Koinopraxia Enoseon Georgikon Sinetairismon Diacheir iseos Enchorion Proionton Syn PE (KYDEP) vs. Council of the European Union and Commission of the European Communities, Cauza C-146/91, 1994 ECR I-4199; Cauza C-189/01, Jippes and others 2001 ECR I-5689, parag.129).

5.13. Reținând, în coroborare cu aceste aspecte, definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin art.2 alin.1 din O.G. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul Director se raportează la modul în care sunt întrunite, cumulativ, elementele constitutive ale art.2. Pentru a ne afla în domeniul de aplicare al art.2 alin.1, deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute la articolul în cauză, deasemenea trebuind să se refere la persoane aflate în situații comparabile dar care sunt tratate în mod diferit, datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat mai sus. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare, trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească

sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoaşterii, folositei sau exercitării, în condiţii de egalitate, a drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social şi cultural sau în orice alte domenii ale vieţii publice.

5.14. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat prin jurisprudenţa sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă şi în ce măsură diferenţele între situaţii analoage sau comparabile, sunt de natură să justifice distincţiile de tratament juridic aplicat (22.10.1996 Stubbings et autres vs. Royaume-Uni, parag.75).

5.15. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea şi combaterea tuturor formelor de discriminare precum şi atribuţiile şi domeniul de activitate al Consiliului Naţional pentru Combaterea Discriminării, Colegiul Director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul unei petiţii este de natură să cadă sub incidenţa prevederilor O.G.137/2000, republicată, cu modificările şi completările ulterioare.

5.16. Astfel, Colegiul Director, analizează, în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiţii întruneşte, în primă instanţă, elementele art.2 din ordonanţă, cuprins în Capitolul I – Principii şi definiţii, şi subsecvent, elementele faptelor prevăzute şi sancţionate contravenţional în Capitolul II – Dispoziţii Speciale, secţiunea I-VI din Ordonanţă.

5.17. Colegiul Director, analizează dacă obiectul unei petiţii întruneşte elementele art.2 din Ordonanţă, sub aspectul scopului sau efectului creat, ce a dat naştere ori nu unei circumstanţe concretizate generic în restricţie, excludere, deosebire sau preferinţă, şi care circumstanţiat la situaţia petentului, poate să îmbrace forma unui tratament diferit, indus între persoane care se află în situaţii analoage sau comparabile, datorită unor criterii determinate şi care are ca scop sau efect restrângerea sau înlăturarea recunoaşterii, folosinţei ori exercitării, în condiţii de egalitate, a drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social şi cultural sau în orice alte domenii ale vieţii publice.

5.18. În măsura în care se reţine întrunirea elementelor constitutive ale art.2 din ordonanţă, comportamentul în speţă atrage răspunderea contravenţională, după caz, în condiţiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor de contravenţionale prevăzute şi sancţionate de O.G.137/2000.

5.19. Colegiul reiterează că un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferenţa de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant, în circumstanţe similare sau comparabile. Or, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai datorită apartenenţei acesteia la un grup (de exemplu: origine rasială sau etnică, religie, etc). Din acest punct de vedere discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferenţierii şi apartenenţa la una dintre caracteristicile sau unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică şi individualizate la persoana care este supusă discriminării.

5.20. Această legătură de cauzalitate reiese din definiţia cuprinsă în art.2 al O.G. 137/2000, republicată, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”,

dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, „pe bază de...”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (*tratamentul diferențiat*) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (*origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, etc.*) invocat de către reclamant (**petent**), constituie un factor relevant sau determinant, în acțiunea sau inacțiunea imputată pârâtului (**reclamatului**).

5.21. Astfel, natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul interzis de lege, invocat în situația persoanei care se consideră discriminată.

5.22. Același raționament este aplicabil și în cazul **discriminării indirecte**, astfel cum este prevăzut în art.2 alin.3 din O.G. 137/2000, republicată, cu precizarea că raportul de cauzalitate este indirect, și cu atât mai mult în cazul hărțuirii, așa cum este reglementată în art.2 alin.5 al ordonanței mai sus menționate. În cazul hărțuirii, raportul de cauzalitate este direct, iar acest aspect rezultă din însăși formularea dată de legiutor, în speță „*comportamentul pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convongeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv.*”

5.23. În același sens s-a pronunțat și Înalta Curte de Casație și Justiție, care prin decizia civilă nr.1530/2009, precum și decizia civilă nr.2758/2009.

Astfel, Colegiul trebuie să analizeze, din întreg probatoriul depus în cauză, măsura în care poate fi reținut un raport de cauzalitate direct sau indirect între faptele imputate și un eventual criteriu invocat, respectiv existența unui raport de analogie sau comparabilitate între persoane în privința cărora s-a indus un tratament mai puțin favorabil.

5.24. Astfel, reținem că regulamentul aprobat prin Adunarea Generală a Sindicatului „Dreptatea”, sindicatulș reprezentativ al salariaților din cadrul Primăriei orașului Nădlac, prevede că se acordă ajutor social pentru căsătoria unui membru de sindicat, însă în speță ambii soți sunt membri de sindicat.

Reținem că refuzul nu a avut în vedere criteriul genului, astfel cum petentul pune în vedere, devreme ce doar cererea acestuia a fost primită la dosar, considerându-se că este destul pentru a putea beneficia ambii soti de ajutorul în cauză. În cauza de față, considerăm că a fost avută în vedere calitatea de membru al sindicatului, relativ la prevederea din regulament „căsătoria unui membru de sindicat”.

5.25. Astfel, avem în vedere prevederile din regulamentul în vigoare la data depunerii primei cereri de acordare a ajutorului în speță. Relativ la dispozițiile art.2 alin.3 din O.G. 137/2000, republicată, considerăm că în prezenta cauză sunt întrunite elementele constitutive ale unei *discriminări indirecte*, respectiv printr-o prevedere aparent neutră, cuprinsă în regulamentul în vigoare în momentul depunerii cererii în cauză, a fost dejavantajată soția petentului, pe baza unui criteriu interzis, în speță apartenența sindicală, în sensul în care a fost indusă o stare de diferențiere între soți, membri ai sindicatului în cauză, prin aceea că a

fost platit ajutorul doar unuia dintre ei, devreme ce ambii erau membri ai aceluiași sindicat.

5.26. Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, ia act de faptul că reclamatul, în data de 25.03.2010, ia în considerare faptul că în practică pot apărea diferențieri între membri sindicatului, și prin Adunarea Generală a Sindicatului, modifică respectiva prevedere, în sensul în care „ajutoarele materiale vor fi acordate pe eveniment și pe persoană, respectiv, dacă sunt parte la eveniment doi sindicaliști, aceștia să primească ambii ajutor,

”

5.27. Având în vedere cele expuse, Colegiul Director recomandă sindicatului reclamat în prezenta cauză, ca pe viitor să aibă în vedere respectarea principiilor nediscriminării și al egalității de tratament în ce privește relația cu membrii sindicatului.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Faptele prezentate constituie discriminare potrivit art.2 alin. 3 din O.G.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu toate modificările și completările ulterioare
2. Colegiul Director recomandă sindicatului reclamat în prezenta cauză, ca pe viitor să aibă în vedere respectarea principiilor nediscriminării și al egalității de tratament în ce privește relația cu membrii sindicatului.
3. Clasarea dosarului.
4. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.
5. O copie a hotărârii se va transmite părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC - Membru

DEZIDERIU GERGELY - Membru

HALLER ISTVAN - Membru

JURA CRISTIAN - Membru

ION POP- Membru

VASILE ALEXANDRU VASILE - Membru

Hotarare redactata de: Vasile Alexandru Vasile – Membru Colegiul. Director
Vasile Daniel – Asitent Colegiul Director

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ,** constituie de drept titlu executoriu.

